

JOURNAL OF RESEARCH
IN EDUCATION AND SOCIETY
EĞİTİM VE TOPLUM
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
ISSN: 2458 - 9624 (Online)

Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi/JRES, 6(2), 336-354, 2019

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SAYISAL DERSLERDEKİ BAŞARI DÜZEYLERİNİN VE SAYISAL DERSLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF FINE ARTS HIGH SCHOOL MUSIC DEPARTMENT STUDENTS' ACHIEVEMENT IN QUANTITATIVE COURSES AND THEIR OPINIONS ON THESE COURSES

Didem DÖĞER¹ ve Şerif GAYRETLİ²

¹Şırnak Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Şırnak, Türkiye. e-posta: didemdoger@hotmail.com

²Dicle Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Diyarbakır, Türkiye. e-posta: serif.gayretli@hotmail.com

Gönderim Tarihi: 07.07.2019

Düzeltilme Tarihi: 14.10.2019

Kabul Tarihi: 30.10.2019

Öz

Bu karma desenli araştırmada, Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerin sayısal derslerdeki başarı durumlarının ve bu derslerle ilgili öğrenci görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2017-2018 eğitim öğretim yılında, Diyarbakır Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü 9. ve 10. sınıflarda öğrenim görmekte olan toplamda 48 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın nicel verileri, öğrencilerin yılsonu ders notları kullanılarak, nitel verileri ise öğrencilerin sayısal derslerle ilgili ilgi, tutum, beklenti ve görüşlerini içeren 7 adet açık uçlu soruya verdikleri yanıtlardan elde edilmiştir. Araştırmanın sonunda öğrencilerin sayısal derslerde yeterli düzeyde başarılı olamadıkları, başarı puanlarının sınıf ve cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin büyük bir kısmı güzel sanatlar lisesine gelmeden önce sayısal derslerin daha az olduğunu düşünmüş olduklarını belirtmiş olup, büyük çoğunluk da sayısal derslerin haftalık ders saatlerini fazla bulmuştur. Öğrencilerin çoğunun sayısal derslere karşı olumsuz tutum sergilediği, olumlu tutum sergileyen öğrencilerin ise ders öğretmenini sevdiği, sayısal derslere çalışmak için ise yeterince zaman ayırmadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca öğrenciler, sayısal derslerin sıkıcı geçtiğini, alt yapı eksikliği nedeniyle dersleri anlamadıklarını ve Güzel Sanatlar Liselerinde mesleki dersler dışında derslerin olmaması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Güzel Sanatlar Lisesi, Müzik Öğrencileri, Sayısal Ders Başarısı

Abstract

In this mixed method research, it is aimed to examine fine arts high school music department students' achievement in quantitative courses and their opinions about these courses. The sample of the study consists of 48 students in the 9th and 10th grades of Diyarbakır Fine Arts High School Music

Atf için Künye Bilgisi: Döğ, D., & Gayretli, Ş. (2019). Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin sayısal derslerdeki başarı düzeylerinin ve sayısal derslere ilişkin görüşlerinin incelenmesi. JRES, 6(2), 336-354.

Department in the 2017-2018 academic year. The quantitative data of the research were obtained by using the students' year-end course grades and the qualitative data were obtained from the answers of the students to 7 open-ended questions including their interests, attitudes, expectations and opinions about quantitative courses. At the end of the study, it was seen that the students were not successful enough in quantitative courses and the achievement scores did not show significant differences in terms of the variables of class and gender. Most of the students had thought that the quantitative courses would be fewer before coming to the fine arts high school, and the majority of them found the weekly time for quantitative courses too much. It was concluded that most of the students had negative attitudes towards quantitative courses, that students with positive attitudes were so because they liked the teacher, and that they did not spend enough time to study quantitative courses. In addition, students stated that quantitative courses are boring, that they do not understand the courses due to lack of basics, and that there should not be courses other than vocational courses in fine arts high school.

Keywords: Fine Arts High School, Music students, Quantitative Course Achievement

---

Giriş

Ülkemizde özellikle lise çağındaki gençler ilgi ve yetenekleri doğrultusunda farklı türlerdeki okulları tercih etmektedir. Bu okullar Fen Liseleri, Anadolu Liseleri, İmam Hatip Liseleri, Çok Programlı Liseler, Sosyal Bilimler Liseleri ve Meslek Liseleri şeklinde sıralanabilir. Sanat alanının bir dalını meslek olarak seçmek isteyen ve sanata belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik bir eğitim içeren Güzel Sanatlar Liseleri, mesleki sanat eğitimi veren bir eğitim kurumu olan Meslek Lisesi kapsamındadır.

Güzel Sanatlar Liseleri, ilköğretimden sonra bir yılı hazırlık sınıfı olmak üzere 4 yıllık bir eğitimi kapsayan yatılı, gündüzlü ve karma eğitim yapan okullardır. Okulun amacı, öğrencilerin güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini, özel yetenek gerektiren yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını, yabancı dil öğrenmelerini, alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini ve Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır (MEB, 2009).

Orta öğretim düzeyinde sanat eğitimi veren Güzel Sanatlar Lisesi ilk defa 1989-1990 eğitim-öğretim yılında, dönemin Milli Eğitim Bakanı Avni Akyol tarafından İstanbul'da "İstanbul Avni Akyol Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi" adıyla açılmış, 4 yıl süre ile eğitim-öğretim yapılan okullar olmuştur.

Güzel Sanatlar Liselerinin ilk ders çizelgesi "sınıf geçme sistemine" göre hazırlanmış, 1991-1992 öğretim yılından itibaren lise ve dengi okullarda kademeli olarak "ders geçme ve kredi sistemi"ne geçilmesi sebebiyle bu sisteme göre yeniden düzenlenmiştir. 1996-97 öğretim yılından itibaren Talim ve Terbiye Kurulu'nun 28.05.1996 tarih ve 206 sayılı kararı ile "sınıf geçme sistemi" yeniden uygulanmaya başlanmıştır.

Güzel Sanatlar Liselerinin 1990 tarihli haftalık ders saati çizelgesine göre; 24 saati yabancı dil, 4 saati Türkçe ve 2 saati beden eğitimi derslerine ayrılmıştır. Alan-bölüm dersleri ise, "temel sanat eğitimi" adı altında ve zorunlu seçmeli ders statüsünde, 8 saat olarak belirlenmiştir. Bu ders saatleri, müzik bölümünde, "müziksel işitme-okuma-yazma", "piyano", "çalgi" ve "koro" dersleri arasında eşit olarak paylaştırılmıştır. Mesleki ders saati 9 ve 11. sınıflarda 13 saat, 10. sınıflarda 14 saat olarak düzenlenmiştir. 1990 yılında Genel Liselerde 33, Anadolu Liselerinde 37 olan haftalık ders saati, GSL'de 1'i Rehberlik olmak üzere 41 saat olarak uygulanmıştır. Hazırlık sınıfları diğer Anadolu Liselerinde olduğu gibi yabancı dil ağırlıklı olarak eğitim vermiştir.

Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 07.03.2016 tarihli ve 21.658.195-101,02-E.2674817 sayılı yazısı ile GSL Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği bölümleri açılarak bölüm sayısı üçe çıkarılmış, 2016-2017 Eğitim ve Öğretim Yılından itibaren 9. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulanmaya başlanmıştır.

2016-2017 ortaöğretim kurumları müfredatındaki Güzel Sanatlar Lisesi dersleri yeniden düzenlenmiştir. Bu dersler alan dersleri ve kültür dersleri olmak üzere iki grupta toplanmaktadır. Alan dersleri, müziksel işitme okuma ve yazma (MİOY), Türk ve batı müziği çalgıları, (keman, viyola, viyolonsel, kontrbas, bağlama, flüt vb.), piyano, batı müziği koro eğitimi, Türk müziği koro eğitimi, müziğe giriş, müzik biçimleri, Türk müziği çalgı toplulukları, batı müziği çalgı toplulukları, batı müziği tarihi, geleneksel Türk müziği tarihi, bireysel ses eğitimi, bilişim destekli müzik ve çalgı bakım onarım derslerinden oluşmaktadır. Sözel dersler arasında dil ve anlatım, Türk edebiyatı, din kültürü ve ahlak bilgisi, inkılap tarihi ve Atatürkçülük, tarih, coğrafya, sağlık bilgisi, felsefe, yabancı dil, görsel sanatlar, trafik ve ilk yardım dersleri bulunmaktadır. Sayısal dersler ise matematik, fizik, kimya ve biyolojidir. Bu sayısal dersler sadece 9. ve 10. sınıflarda müfredat programı içerisinde bulunmaktayken, 11. ve 12. sınıflarda matematik ve fen bilimleri olarak ortak bir ders niteliğinde seçmeli ders kategorisinde yer almaktadır.

Güzel Sanatlar Liseleri her ne kadar öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda tercih edecekleri okullar olsa da ilköğretim puan ortalamalarının düşük olması veya liselere geçiş sınavlarında düşük puanlar alınması sonucunda, iş hayatına daha kolay atılabileceği bir yol arama, herhangi bir düz liseye gitmek istememe, okulda sadece sanat derslerinin olacağı veya derslerin daha kolay geçeceği gibi düşünceler öğrencileri bu okullara yönlendirebilmektedir.

Ülkemizde mesleki yönlendirmede bireyin yeteneklerinden ziyade ailenin talepleri ve çevresel faktörler belirleyici olmaktadır (Şahin ve Fındık, 2008). Öğrencilerin Güzel Sanatlar Lisesinde başarıya ulaşabilmeleri açısından bilinçli bir şekilde tercihte bulunmaları büyük önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra öğretim süreci içerisinde yaşanan başarısızlık nedenlerinin belirlenmesi ve bu sorunların giderilmesi de okul tercihi sonrasında başarıya giden yolda bir gerekliliktir. Güzel Sanatlar Liseleri her ne kadar meslek lisesi statüsünde olsalar dahi, öğrenciler mezuniyet sonrasında yetenek sınavlarına girebilmek için üniversite sınavlarından belirli bir baraj puan edinmek zorundadırlar. Bu baraj puana ulaşabilmek için ise öğrencilerin belirli bir düzeyde sayısal soruları yanıtlamaları gerekmektedir.

Literatür incelendiğinde öğrencilerin sayısal derslerle ilgili başarılarının araştırıldığı kısıtlı sayıda çalışma olduğu söylenebilir. Sarı (2014) tarafından yapılan çalışmada, öğrenci görüşlerinden yola çıkılarak meslek lisesi öğrencilerinin sayısal derslerdeki başarısızlıkların en büyük nedeni olarak bu derslerin sevimsiz, karmaşık, zor ve yaşamdan kopuk görülmesi belirtilmiş, bunu yanı sıra mezun olunan bir önceki okuldan yeterli alt yapıya sahip olunmaması, ders çalışmama ve derse odaklanamama gibi nedenler de sıralanmıştır. Mumcu, Mumcu ve Aktaş (2012) tarafından yapılan çalışmada, meslek lisesi öğrencilerinin matematik dersindeki başarıları incelenmiş, araştırma sonucunda dersi sevmeme, derse odaklanamama, çalışmama ve başarısızlık korkusu yaşadıkları görülmüştür. Ayrıca öğrenciler matematik dersinin geleceklerini etkilemeyeceğini düşünmektedirler. Jabor, Machtmes, Kungu, Buntat ve Nordin (2011) tarafından yapılan çalışmada, lise öğrencilerinin matematik başarıları ile yaş ve cinsiyet arasındaki ilişki incelenmiş, kız öğrencilerin matematik başarılarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu ve 19 yaşındaki öğrencilerin, 19 yaş üzeri öğrencilerden daha başarılı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Alptekin, Demirbaş ve Arıkan, (2009) tarafından yapılan çalışmada ise 9. sınıf öğrencilerinin fizik dersine ilişkin görüşleri incelenmiş, öğrencilerin fizik dersini anlamaları ve sevmeleri açısından öğretmenin önemli bir rol oynadığı, dersin anlaşılabilmesi için temel matematik bilgisinin olması gerektiği, fizik dersinde uygulanan yöntem ve tekniklerin, haftalık ders saatinin önemli olduğu ve ders konularının çokluğunun öğrenmeyi zorlaştırdığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Literatürde Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin sayısal derslerdeki başarılarının incelendiği iki çalışma göze çarpmaktadır. Genç, Batmaz, Coşkuner, Pala, Çınar ve Biçer (2013) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin sayısal derslerdeki başarısızlıklarının, derslerin zor olması ve başarılı olamayacağı ön yargısından kaynaklandığı belirtilmektedir. Yazıcı (2017) tarafından yapılan çalışmada ise öğrencilerin sayısal ve sözel ders başarıları karşılaştırılmış ve

10. sınıflarda müzik bölümü öğrencilerinin sayısal ders başarılarının resim bölümünden yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan araştırmalarda, öğrencilerin sayısal derslerde yeteri düzeyde başarılı olamadıkları, dersleri sıkıcı ve zor buldukları, dersleri anlayabilmek için yeterli alt yapıya sahip olmadıkları gibi birçok problemle karşılaşmıştır. Meslek liselerinden mezun olan ve meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin sayısal derslere karşı olumsuz görüşleri vardır. Öğrencilerin sayısal derslere karşı olumsuzluk göstermeleri bu derslerden başarısız olmalarına neden olmakta ve bu durum yüksekokul programlarında yer alan sayısal derslerdeki başarı oranlarını etkilemektedir (Sarı, 2014).

Güzel Sanatlar Lisesi öğretim programında sayısal dersler 9. ve 10. sınıfta yoğunlaşmaktadır. Sınıf kademesi arttıkça sayısal dersler genel ders programdan çıkartılarak seçmeli ders kategorisinde değerlendirilmiş, alan dersleri ise arttırılmıştır. Güzel Sanatlar Liseleri öğrencilerinin gerek alan derslerine ağırlık vermesi gerekse başka nedenlerinden ötürü sayısal derslerdeki başarılarının düşük olduğu söylenebilir. Ancak, üniversite sınavlarından alınan puanlar ve yetenek sınavı sonrasında bu puanların ortalamaya dahil edildiği düşünüldüğünde, öğrencilerin sınavları kazanabilmeleri için ve başarı sıralamalarını ciddi oranlarda etkilemesi nedeniyle şanslarını arttırabilmeleri açısından sayısal derslerin desteğine büyük oranda ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda, araştırmada GSL müzik bölümü öğrencilerinin sayısal ders başarılarının ortaya konması ve başarısızlık nedenlerinin öğrenci görüşlerine göre belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır,

1. Öğrencilerin sayısal derslerle ilgili başarı ortalamaları ne düzeydedir?
2. Öğrencilerin sayısal derslerle ilgili başarı ortalamaları ile sınıf ve cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılık var mıdır?
3. Öğrenciler sayısal derslerdeki başarı durumlarını nasıl değerlendirmektedir?
4. Öğrencilerin Güzel Sanatlar Lisesi'ne gelmeden önce sayısal derslerle ilgili beklentileri nelerdir?
5. Öğrencilerin sayısal derslerin haftalık ders saatleri hakkındaki düşünceleri nelerdir?
6. Öğrencilerin sayısal derslerden en çok sevdikleri ya da sevmedikleri dersler hangileridir?

7. Öğrencilerin sayısal derslerle ilgili bilgilerin gelecekteki yaşantılarını etkileme durumu hakkındaki düşünceleri nelerdir?
8. Öğrencilerin sayısal derslere çalışma konusunda izledikleri yol nasıldır?
9. Öğrencilerin sayısal derslerle ilgili diğer düşünceleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada karma desen kullanılmıştır. Karma desenler nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı yaklaşımlardır. Araştırma yapılırken bazı durumlarda sadece nitel veya nicel yaklaşımların yetersiz kaldığı ya da başka bir ifade ile iki yaklaşımın paradigmalarının beraber kullanılmasının daha güçlü bir yapı oluşturduğu söylenebilir (Onwuegbuzie ve Leech, 2005; Teddlie ve Tashakkori, 2010). Araştırma nicel boyut açısından Tarama ve İlişkisel Tarama; nitel boyut bakımından ise durum çalışması (örnek olay-case study) desenlerinin özelliklerini barındırmaktadır.

Bu araştırma, açıklayıcı sıralı desen (explanatory sequential) temel alınarak yürütülmüştür. Açıklayıcı sıralı desen, öncelikli olarak nicel veri türlerinin toplandığı, nitel verilerin ise daha sonra toplandığı bir desendir. Bu desen ayrıca, nicel verilere vurgu yapıldığı, nitel verilerin nicel verileri desteklediği ve birlikte yorumlandığı bir yapıdan oluşmaktadır (Creswell, 2003; Creswell & Plano Clark, 2015).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencileri, örneklemini ise Diyarbakır Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya, 2017-2018 eğitim öğretim yılında, 9. ve 10. sınıflarda öğrenim görmekte olan toplamda 48 müzik bölümü öğrencisi katılmıştır. 9. ve 10. sınıf öğrencilerinin örnekleme alınmasının nedeni, sayısal derslerin sadece bu sınıflarda müfredat programı içerisinde yer alıyor olmasıdır. Araştırma örnekleminin belirlenmesinde ise, sıralı karma yöntem örneklemini kullanılmıştır. Sıralı karma yöntem örneklemini, bir karma yöntem çalışması için olasılıklı ve amaçlı örnekleme stratejileri (Nicel-Nitel) ya da (Nitel-Nicel) şeklinde sıralı biçimde örnekleme seçilmesini kapsar (Baki & Gökçek, 2012).

Verilerin Toplanması

Araştırmanın nicel verileri, öğrencilerin yılsonu sayısal ders (matematik, fizik, kimya, biyoloji) notları kullanılarak, nitel verileri ise öğrencilerin sayısal derslerle ilgili ilgi, tutum, beklenti ve görüşlerini içeren 7 adet açık uçlu soruya verdikleri yanıtlardan elde edilmiştir. Öğrencilerin sayısal ders notlarının yılsonu ortalamaları, 2017-2018 eğitim öğretim yılı sonunda MEB e-okul bilgi sisteminden elde edilmiştir. Öğrencilerin başarı düzeylerinin değerlendirilmesi ise, ortaöğretim kurumları tarafından belirlenen geçme notu (100-85, pekiyi; 84,99-70, iyi; 69,99- 60, orta; 59,99- 50, geçer; 49,99-0, geçmez) kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda güvenilirlik ve geçerliliği sağlamak amacıyla bazı işlemler uygulanmıştır. Öncelikle açık uçlu sorular uygulama öncesinde çalışma grubunda yer almayan her sınıf düzeyindeki 5 resim bölümü öğrencisine yöneltilmiş, soruların içeriği ve anlaşılabilirliği test edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda anlaşılmayan veya yanlış anlaşılan soru, cümle ve kelime hataları düzeltilmiş ve sorulara son şekli verilmiştir. Ayrıca, araştırmada kullanılan açık uçlu sorular deneyimli üç öğretim elemanına incelenmiş, görüşleri alınmış ve önerileri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Araştırmanın iç geçerliliğinin sağlanması amacıyla, katılımcıların sorulara verdiği yanıtlar birebir alıntı yapılarak sunulmuş, yorumlamalar daha sonra yapılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Dış geçerliliğin sağlanması amacıyla ise, rastlamsal olarak seçilen örnek bir katılımcının yanıtları başka bir uzman tarafından da kodlanarak, kodlar arası uyum (Güvenirlik= görüş birliği/görüş birliği+görüş ayrılığı X 100) test edilmiştir (Miles & Huberman, 1994). Analiz sonucunda iki kodlayıcı arasındaki uyum katsayısı .80 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca, araştırmada kullanılan açık uçlu sorular deneyimli üç öğretim elemanına incelenmiş, görüşleri alınmış ve önerileri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Araştırmada kullanılmak üzere oluşturulan 7 adet açık uçlu soru aşağıda belirtildiği şekildedir.

- *Sayısal derslerle ilgili başarı durumunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz?*
- *Güzel Sanatlar Lisesine gelmeden önce sayısal derslerle ilgili beklentileriniz nelerdi? Açıklayınız.*
- *Sayısal derslerin haftalık ders saatleri hakkında ne düşünüyorsunuz?*
- *En çok sevdiğiniz ya da sevmediğiniz sayısal dersler hangileridir? Neden?*
- *Sayısal derslerle ilgili bilgilerin gelecekteki yaşantınızı nasıl etkileyeceğini düşünüyorsunuz?*
- *Sayısal derslere çalışma konusunda nasıl bir yol izliyorsunuz?*

- *Sayısal derslerle ilgili diğer düşünceleriniz nelerdir?*

Verilerin Analizi

Araştırmanın nitel boyutunda, açık uçlu sorulardan elde edilen verilerin analizi için üç öğretim elemanının işbirliği ile içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 227). Yapılan görüşmeler ortalama 10-15 dk. sürmüştür ve akıllı telefon aracılığıyla kayıt altına alınmıştır. Öğrencilerle yapılan görüşmeler ortamın sessiz ve dikkat dağıtıcı olmaması amacıyla, Güzel Sanatlar Lisesindeki bireysel çalışma odasında gerçekleştirilmiştir. Açık uçlu sorulara verilen yanıtlar öncelikle bilgisayar ortamına aktarılmış, elde edilen veriler incelenmiş ve verilen ortak yanıtlar çerçevesinde tablolar hâlinde sunulmuştur.

Öğrencilerin yıl sonu sayısal ders notlarından elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences for Windows) 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler, tanımlayıcı istatistiksel metotlar (Sayı, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) ve iki grup arasındaki farkların karşılaştırılmasında parametrik testlerden T-Testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında 0,05 anlamlılık düzeyinde yorumlanmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular nicel ve nitel olmak üzere iki ayrı şekilde incelenmiştir. İlk olarak müzik bölümü öğrencilerinin sayısal derslerdeki not ortalamalarından elde edilen veriler nicel analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın ikinci bölümünde ise, öğrencilere yöneltilen 7 adet açık uçlu sorudan elde edilen veriler, nitel analiz tekniklerinden biri olan içerik analizi kullanılarak analiz edilmiş ve tablolar hâlinde sunulmuştur.

a) Sayısal derslerle ilgili başarı düzeyinin nicel yöntemlerle incelenmesi

Tablo 1

Öğrencilerin Sınıf ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Gruplar		N	%
Cinsiyet	Kız	26	54,2
	Erkek	22	45,8
	Toplam	48	100,0
Sınıf	9	29	60,4
	10	19	39,6
	Toplam	48	100,0

Tablo 1’de görüldüğü üzere, öğrencilerin 26’sı (%54,2) kız, 22’si (%45,8) erkektir. Öğrencilerin; 29’u (%60,4) 9. sınıf, 19’u (%39,6) ise 10. sınıfta öğrenim görmektedir.

Tablo 2

Öğrencilerin Sayısal Derslerdeki Genel Başarı Ortalamaları

Dersler	N	Ortalama	Ss
Matematik	48	43,43	20,09
Kimya	48	52,76	14,82
Fizik	48	53,15	13,97
Biyoloji	48	63,98	14,15

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin *Matematik* dersi puan ortalamaları 43,43, standart sapması ise 20,09; *Kimya* dersi puan ortalamaları 52,76, standart sapması ise 14,82; *Fizik* dersi puan ortalamaları 53,15, standart sapması ise 13,97; *Biyoloji* dersi puan ortalamaları 63,98, standart sapması ise 14,15’tir. Buna göre; araştırmaya katılan öğrencilerin sayısal derslerdeki başarıları düzeylerinin düşük olduğu, puan ortalaması en yüksek olan dersin *Biyoloji* olduğu söylenebilir.

Tablo 3

9. Sınıf Öğrencilerinin Sayısal Derslerdeki Başarı Ortalamaları

Dersler	N	Ortalama	Ss
Matematik	29	44,05	21,07
Kimya	29	49,75	15,77
Fizik	29	54,27	13,91
Biyoloji	29	65,54	14,03

9. Sınıf öğrencilerinin *Matematik* dersi puan ortalamaları 44,05, standart sapması ise 21,07; *Kimya* dersi puan ortalamaları 49,75, standart sapması ise 15,77; *Fizik* dersi puan ortalamaları 54,27, standart sapması ise 13,91; *Biyoloji* dersi puan ortalamaları 65,54, standart sapması ise 14,03’tür. Buna göre, araştırmaya katılan 9. sınıf müzik bölümü öğrencilerinin en başarılı olduğu sayısal dersin *Biyoloji* olduğu söylenebilir.

Tablo 4

10. Sınıf Öğrencilerinin Sayısal Derslerdeki Başarı Ortalamaları

Dersler	N	Ortalama	Ss
Matematik	19	42,50	19,02
Kimya	19	57,35	12,25
Fizik	19	51,44	14,26
Biyoloji	19	61,61	14,40

10. Sınıf öğrencilerinin *Matematik* dersi puan ortalamaları 42,50, standart sapması ise 19,02; *Kimya* dersi puan ortalamaları 57,35, standart sapması ise 12,25; *Fizik* dersi puan ortalamaları 51,44, standart sapması ise 14,26; *Biyoloji* dersi puan ortalamaları 61,61, standart sapması ise 14,40'tır. Buna göre, araştırmaya katılan 10. sınıf müzik bölümü öğrencilerinin en başarılı olduğu sayısal ders *Biyoloji* dersidir

Tablo 5

Sayısal Ders Puanlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Dersler	Cinsiyet	N	Ortalama	Ss	Sd	t	p
Matematik	Erkek	22	40,51	18,71	46	-,927	,359
	Kız	26	45,91	21,23			
Kimya	Erkek	22	55,71	14,72	46	1,277	,208
	Kız	26	50,26	14,73			
Fizik	Erkek	22	53,53	15,51	46	,171	,865
	Kız	26	52,83	12,83			
Biyoloji	Erkek	22	63,79	15,14	46	-,086	,931
	Kız	26	64,15	13,56			

Tablo 5'te öğrencilerin cinsiyetlerinin sayısal ders puan ortalamaları üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığını ortaya koymak için yapılan ilişkisiz örneklem için t testinde; erkek öğrencilerin *Matematik* dersi puan ortalamaları ($\bar{x} = 40,51$) ile kız öğrencilerin puan ortalamaları ($\bar{x} = 45,91$) arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($t = -,927$, $p > 0,05$); erkek öğrencilerin *Kimya* dersi puan ortalamaları ($\bar{x} = 55,71$) ile kız öğrencilerin puan ortalamaları ($\bar{x} = 50,26$) arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($t = 1,277$, $p > 0,05$); erkek öğrencilerin *Fizik* dersi puan ortalamaları ($\bar{x} = 53,53$) ile kız öğrencilerin puan ortalamaları ($\bar{x} = 52,83$) arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($t = ,171$, $p > 0,05$) ve erkek öğrencilerin *Biyoloji* dersi puan ortalamaları ($\bar{x} = 63,79$) ile kız öğrencilerin puan ortalamaları ($\bar{x} = 64,15$) arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($t = -,086$, $p > 0,05$).

Tablo 6

Sayısal Ders Puanlarının Sınıflara Göre Karşılaştırılması

Dersler	Sınıf	N	Ortalama	Ss	Sd	t	p
Matematik	9	29	44,05	21,07	46	,259	,797
	10	19	42,50	19,02			
Kimya	9	29	49,75	15,77	46	-,775	,082
	10	19	57,35	12,25			
Fizik	9	29	54,27	13,91	46	,682	,499
	10	19	51,44	14,26			
Biyoloji	9	29	65,54	14,03	46	,938	,353
	10	19	61,61	14,40			

Tablo 6’da öğrencilerin buldukları sınıf değişkenine göre, sayısal ders puan ortalamaları üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığını ortaya koymak için yapılan ilişkisiz örneklem için t testinde; 9. sınıf öğrencilerinin *Matematik* dersi puan ortalamaları ($\bar{x}$ =44,05) ile 10. sınıf öğrencilerinin puan ortalamaları ($\bar{x}$ =42,50) arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($t= 0,259$, $p>0,05$); 9. sınıf öğrencilerinin *Kimya* dersi puan ortalamaları ($\bar{x}$ =49,75) ile 10. sınıf öğrencilerinin puan ortalamaları ($\bar{x}$ =57,35) arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($t= -1,775$, $p>0,05$); 9. sınıf öğrencilerinin *Fizik* dersi puan ortalamaları ($\bar{x}$ =54,27) ile 10. sınıf öğrencilerinin puan ortalamaları ($\bar{x}$ =51,44) arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($t= 0,682$, $p>0,05$) ve 9. sınıf öğrencilerinin *Biyoloji* dersi puan ortalamaları ($\bar{x}$ =65,54) ile 10. sınıf öğrencilerinin puan ortalamaları ($\bar{x}$ =61,61) arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($t= 0,938$, $p>0,05$).

b) Sayısal derslerle ilgili öğrenci görüşlerinin incelenmesi

Tablo 7

Sayısal Derslerle İlgili Başarı Durumuna Yönelik Öğrenci Görüşleri

Tema	Alt Temalar	f
Başarı Durumu	Matematik dersinde başarılı olma	14
	Fizik dersinde başarılı olma	6
	Biyoloji dersinde başarılı olma	22
	Matematik dersinde başarısız olma	22
	Fizik dersinde başarısız olma	22
	Kimya dersinde başarısız olma	13

Öğrencilere “*sayısal derslerle ilgili başarı durumunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz?*” sorusu yöneltilmiş, elde edilen verilere göre 14 öğrenci matematik dersinde başarılı olduğunu düşünürken, 22 öğrencinin matematik dersinde başarısız olduğunu düşündüğü, 6 öğrenci fizik dersinde başarılı olduğunu düşünürken 22 öğrencinin fizik dersinde başarısız olduğunu

düşündüğü, ayrıca 22 öğrencinin biyoloji dersinde başarılı olduklarını, 13 öğrencinin de kimya dersinde başarısız olduğunu düşündüğü görülmektedir.

Bu doğrultuda: öğrencilerin matematik, fizik ve kimya derslerinde kendilerinin başarısız gördükleri, biyoloji dersi hakkında görüş belirten tüm öğrencilerin kendilerini başarılı gördükleri, 9. sınıf öğrencilerinin matematik dersinde 10. sınıflara göre kendilerini daha fazla başarısız gördükleri sonucu ortaya çıkmıştır. Bu durumda, öğrenci görüşlerinin sayısal verileri destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Tablo 8

Sayısal Derslerle İlgili Beklentilere Yönelik Öğrenci Görüşleri

Tema	Alt Temalar	f
Sayısal Derslerle İlgili Beklentiler	Daha az sayıda sayısal ders olduğu düşüncesi	14
	Herhangi bir beklentinin olmaması	10
	Güzel Sanatlar Lisesinde sayısal derslerin olmadığı düşüncesi	5

Öğrencilere, “*Güzel Sanatlar Lisesine gelmeden önce sayısal derslerle ilgili beklentileriniz nelerdi?*” Sorusu yöneltilmiş, elde edilen verilerde: 14 öğrencinin daha az sayıda sayısal ders olduğunu ve 5 öğrencinin sayısal derslerin olmadığını düşündüğü, 10 öğrencinin ise herhangi bir beklentisi olmadığını belirttiği görülmüştür. Ayrıca, 3 öğrenci “*ortaokuldaki gibi basit olacağını düşünüyordum*” 3 öğrenci “*ortaokuldan daha zor olacağını düşünüyordum*” ifadelerini kullanmışlardır. Bu doğrultuda: GSL’ yi tercih eden öğrencilerin okul hakkında yeterince bilgilendirilmediği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 9

Sayısal Derslerin Haftalık Ders Saatleri Hakkında Öğrenci Görüşleri

Tema	Alt Temalar	f
Haftalık Ders Saatleri Hakkındaki Düşünceler	Sayısal ders saatlerinin fazla olması	21
	Sayısal ders saatlerinin yeterli olması	6
	Sayısal ders saatlerinin yetersiz olması	3

“Öğrencilere “*sayısal derslerin haftalık ders saatleri hakkında ne düşünüyorsunuz*” sorusu yöneltilmiş, elde edilen verilerde; soruya cevap veren öğrencilerin büyük çoğunluğu (21), sayısal derslerin ders saatlerinin fazla olduğunu, 6 öğrenci sayısal derslerin ders saatlerinin yeterli olduğunu, sadece 3 öğrenci sayısal derslerin ders saatlerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Buna göre, öğrencilerin büyük çoğunluğunun sayısal derslerin haftalık ders saatlerini fazla bulduğu söylenebilir.

Tablo 10

En Çok Sevilen ya da Sevilmeyen Sayısal Derslerle İlgili Öğrenci Görüşleri

Tema	Alt Temalar	f
En Çok Sevilen Sayısal Ders	Matematik	12
	Biyoloji	20
	Kimya	11
Sevilmeyen Sayısal Ders	Matematik	14
	Fizik	13

Öğrencilere “*En çok sevdiğiniz ya da sevmediğiniz sayısal dersler hangileridir? Neden?*” sorusu yöneltilmiş elde edilen verilerde; 14 öğrencinin matematik dersini sevmediği, 12 öğrencinin matematik dersini sevdiği, 20 öğrencinin biyoloji dersini sevdiği, 13 öğrencinin fizik dersini sevmediği, 11 öğrencinin kimya dersini sevdiği görülmüştür. Tabloda bulunan görüşlerle beraber, 13 öğrenci “*matematik dersinde öğretmenin anlattıklarını anlamıyorum*”, 20 öğrenci “*biyoloji dersini seviyorum çünkü öğretmenimizi çok seviyorum ayrıca öğretmenimizin anlattığı konuları anlayabiliyorum*”, 8 öğrenci”, *sayısal derslerin hiçbirini sevmiyorum*” 13 öğrenci “*fizik dersinden hiçbir şey anlamıyorum o sebeple sevmiyorum*”, 11 öğrenci, “*kimya dersini seviyorum çünkü öğretmenimizi seviyorum ve anlattıklarından anlıyorum*” ifadelerini kullanmışlardır.

Bu doğrultuda: öğrencilerin matematik ve fizik derslerinde anlatılan konuları yeterince anlamadıkları, biyoloji ve kimya derslerini ders öğretmenlerinden dolayı sevdikleri ve konuları anladıkları, bazı öğrencilerin de hiçbir sayısal dersi sevmedikleri görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin sayısal derslere olan ilgi ve tutumlarında öğretmenin büyük bir rolü olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 11

Sayısal Derslerle İlgili Bilgilerin Gelecek Yaşantıya Etkisine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Tema	Alt Temalar	f
Gelecek Yaşantıya Etkisi	Hayatın her alanında faydalı olması	16
	Üniversite sınav başarısını arttırması	8
	Herhangi bir etkisinin olmaması	8

Öğrencilere “*sayısal derslerle ilgili bilgilerin gelecekteki yaşantınızı nasıl etkileyeceğini düşünüyorsunuz?*” sorusu yöneltilmiş, elde edilen verilerde 16 öğrencinin sayısal derslerin hayatlarının her alanında faydalı olacağını, 8 öğrencinin sayısal derslerin üniversite sınavında yüksek puan almalarında etkili olacağını, 8 öğrencinin ise sayısal derslerin gelecekte herhangi bir faydasının olmayacağını düşündüğü görülmüştür.

Bu doğrultuda: öğrencilerin lisans eğitimi veren müzik öğretim programları sınavları hakkında yeterince bilgilerinin olmadığı, belirtilen konu hakkında 9. sınıf öğrencilerinin, 10. sınıf öğrencilerinden daha fazla ilgili oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 12

Sayısal Derslere Çalışırken İzlenen Yol Hakkında Öğrenci Görüşleri

Tema	Alt Temalar	f
Sayısal Derslere Çalışmak İçin İzlenen Yol	Çalışmaya yeterince zaman ayıramama	14
	Okuldan sonra dersleri tekrar etme	16
	Sadece sınav zamanı çalışma	11

Öğrencilere “*sayısal derslere çalışma konusunda nasıl bir yol izliyorsunuz?*” sorusu yöneltilmiş, elde edilen verilere göre: 14 öğrencinin sayısal derslere çalışmak için yeterince zaman ayırmadıkları, 16 öğrencinin okuldan çıktıktan sonra sayısal dersleri tekrar ettiği, 11 öğrencinin ise sadece sınav zamanlarında sayısal derslere çalıştıkları görülmüştür. Ayrıca 4 öğrenci sayısal derslerle ilgili ek kaynak ve destek aldığını ifade etmiştir.

Bu doğrultuda: öğrencilerin sayısal derslere yeterince zaman ayırmadığı, çok az sayıda öğrencinin sayısal derslere ders dışında çalıştığı görülmektedir.

Öğrencilere ayrıca, “*sayısal derslerle ilgili diğer düşünceleriniz nelerdir?*” sorusu yöneltilmiş ve elde edilen verilere göre; 22 öğrenci sayısal derslerin sıkıcı geçtiğini, 7 öğrenci ortaokulda sayısal derslerinin kötü olduğunu bu sebeple dersleri anlamadığını, 11 öğrenci Güzel Sanatlar Lise’lerinde mesleki dersler dışında derslerin olmaması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu bağlamda; sayısal derslerin verimli geçmediği, öğrencilerin temel eğitiminin eksik olduğu ve öğrencilerin sayısal derslere yeterince ilgi göstermedikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Sonuç ve Tartışma

Araştırmanın bu bölümünde, 9. ve 10. sınıf müzik bölümü öğrencilerinin sayısal derslerle ilgili başarı durumları ve bu derslere ilişkin görüşlerine bağlı olarak sonuç ve tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin sayısal derslerle ilgili başarıları yılsonu not ortalamaları doğrultusunda incelendiğinde, her iki sınıf için de en başarılı olunan sayısal dersin biyoloji olduğu, diğer sayısal derslerin not ortalamalarının ise düşük olduğu görülmüştür. Öğrencilerin sayısal derslerle ilgili başarıları kendi görüşleri doğrultusunda incelendiğinde ise matematik, fizik ve kimya derslerinde kendilerini başarısız gördükleri, biyoloji dersi hakkında görüş belirten tüm öğrencilerin kendilerini başarılı gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın

sayısal ve nitel verilerinden elde edilen sonuç birbirini desteklemektedir. Araştırma sonucunda öğrencilerin sayısal derslerde yeterli düzeyde başarılı olamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Genç ve arkadaşları (2013) tarafından yapılan çalışma, araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir. Araştırmada, Güzel Sanatlar Lisesi spor bölümü öğrencilerinin sayısal ders başarılarının düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak öğrencilerin üniversite sınavlarında göstermeleri gereken başarı düşünüldüğünde, bu derslerin önemi göz ardı edilmemelidir. Sayısal bölümdeki soruların çözümü standart sapmaları etkilemektedir ve dolayısıyla sınavdan alınacak puanlar da bu doğrultuda artacaktır. Ayrıca, üniversite sınavı temel yeterlilik testi sonuçlarının, yetenek sınavlarındaki başarı sıralamasına büyük oranda etki ettiği düşünüldüğünde, sayısal derslerdeki başarı düzeylerinin artırılması oldukça önemlidir.

Araştırmada, öğrencilerin sayısal ders başarıları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Abubakar ve Oguguo (2011) tarafından yapılan çalışma da, araştırma sonucunu destekler niteliktedir. Araştırmada, kolej öğrencilerinin matematik ve fen derslerindeki başarıları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Benzer bir sonuç olarak Berkant ve Tüzer (2016) tarafından yapılan çalışmada da 8. sınıf öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre sayısal ders başarıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırmada, öğrencilerin sayısal ders başarıları ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Jabor vd. (2011) tarafından yapılan çalışmada, matematik ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını incelediği lise öğrencilerinin, matematik ders başarılarının yaş değişkenine göre farklılaştığı ve 19 yaşından küçük öğrencilerin matematik dersinde daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Yani alt sınıflar üst sınıflardan daha başarılı bulunmuşlardır.

Öğrencilerinin sayısal derslerle ilgili beklentileri incelendiğinde, öğrencilerin büyük bir kısmının (N=14) okula gelmeden önce sayısal derslerin daha az olduğunu düşündüğü, 5 öğrencinin ise Güzel Sanatlar Lisesinde bu derslerin olmayacağını düşündüğü görülmüştür. Ayrıca, öğrencilerin büyük çoğunluğu (N=21) sayısal derslerin haftalık ders saatlerini fazla bulmaktadır. Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri bu okulu seçerken kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda tercih yapmakta ve dolayısıyla öncelikli olarak müzik alan derslerinin daha fazla olduğunu düşünmekte ve bu nedenle de diğer ders saatlerini fazla bulabilmektedir.

Öğrencilerin en çok sevdiği veya sevmediği sayısal dersler incelendiğinde, 14 öğrencinin matematik dersini sevmediği, 13 öğrencinin fizik dersini sevmediği, 12 öğrencinin matematik

dersini sevdiği, 20 öğrencinin biyoloji dersini sevdiği ve 11 öğrencinin kimya dersini sevdiği görülmüştür. Öğrencilerin sayısal dersleri sevmeme nedenleri incelendiğinde; öğrencilerin çoğunun (N=13) öğretmenin anlattıklarını anlamadığı, matematik dersini sevmediği ve yine büyük çoğunluğunun (N=13) fizik dersini anlayamadığı için sevmediği sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca 8 öğrencinin neden belirtmeksizin sayısal derslerden hiçbirini sevmediği görülmüştür. Sayısal dersler formüllerle dolu, anlaşılması zor ve sıkıcı, sadece ezberlenen, pek çok öğrenci tarafından seilmeyen dersler olarak görülür. Birçok öğrenci sayısal derslerin zor olduğunu ve sayısal dersleri başaramayacağını düşünerek bu derslere karşı olumsuz tutum geliştirmektedir (Baykul, 2000). Öğrencilerin dersleri sevme nedenleri incelendiğinde ise; 20 öğrencinin biyoloji dersini ve 11 öğrencinin kimya dersini sevme nedeninin, öğretmeni çok sevme ve ayrıca öğretmenin anlattığı konuları anlayabilme olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu bilgiler doğrultusunda öğretmen faktörünün dersteki verimliliği ve başarıyı artırma açısından büyük önem taşıdığı söylenebilir. Açıkgöz (1996) öğrencinin, yakınlık duyduğu, kendisine değer veren ve dostça davranan bir öğretmenin sınıfında, kendisine yakınlık göstermeyen bir öğretmenin sınıfında olduğundan çok daha rahat hissettiğini belirterek, öğretmen ve öğrenciler arasında karşılıklı güvene ve saygıya dayalı sıcak ilişkilerin kurulduğu sınıflarda üretkenliğin arttığını, disiplin sorunlarının azaldığını ve eğitimsel amaçlara ulaşma olasılığının ise yükseldiğini ifade etmiştir. Osborne, Simon ve Collins (2012) tarafından yapılan çalışmada, bilim dersleri ile ilgili tutumların, cinsiyet, öğretmen, müfredat, kültürel ve diğer birçok öğeden kaynaklanabildiği belirtilmekte ve bu doğrultuda fen ve matematik derslerinde motivasyonu artırıcı etkinliklere yer vermenin önemi vurgulanmaktadır.

Güzel Sanatlar Lisesinde sayısal dersler sadece 9. ve 10. sınıfların ders programında yer almakta üst sınıflarda ise seçmeli ders olarak öğrencinin isteğine göre seçilebilmektedir. Öğrencilerin yetenek sınavlarına girebilmeleri için gerekli olan üniversite sınav puanının yeterli olabilmesi için sayısal derslerin desteğine büyük oranda ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırmada, 16 öğrenci sayısal derslerin hayatlarının her alanında faydasının olacağını, 8 öğrenci sayısal derslerin üniversite sınavında yüksek puan almalarında etkili olacağını ve 8 öğrenci ise sayısal derslerin gelecekteki yaşantılarına herhangi bir faydasının olmayacağını belirtmiştir. Bu durum, öğrencilerin sayısal derslerdeki önemin farkında olduğunu ispatlar niteliktedir. Ancak, öğrencilerin sayısal derslerdeki önemin farkında olmalarına rağmen, dersleri anlayamama, sevmeme, zor bulma, başarısızlık düşüncesi gibi nedenlerden başarı düzeyleri olumsuz yönde etkilenebilmektedir. Arkonaç (2009) tarafından yapılan çalışmada, meslek lisesi öğrencilerinin %68'inin meslek liselerinde matematik dersini gerekli

görmelerine karşın, %29,9'unun matematik dersini çoğu zaman anlamakta güçlük çektiği ve yaşanan güçlükleri en çok konuların zor olmasına dayandırdıkları (%31,2) belirtilmektedir.

Araştırmada, 16 öğrencinin okuldan çıktıktan sonra sayısal dersleri tekrar ettiği, 11 öğrencinin ise sadece sınav zamanlarında sayısal derslere çalıştığı, sadece 4 öğrencinin sayısal derslerle ilgili ek kaynak ve destek aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak 14 öğrenci sayısal derslere çalışmak için yeterince zaman ayırmadıklarını belirtmiştir. Mumcu ve arkadaşları (2012) tarafından yapılan çalışmanın sonunda, meslek lisesi öğrencilerinin matematik dersindeki başarısızlıklarını yeterince ders çalışmamalarına bağladıkları görülmüştür. Diğer bütün derslerde olduğu gibi sayısal derslerde de başarılı olma yollarından en önemlisi uygun bir çalışma yönteminin belirlenmesi ve düzenli olarak devam ettirilmesidir.

Araştırmada ayrıca öğrencilerin sayısal derslerle ilgili eklemek istedikleri görüşler incelenmiş, 22 öğrenci sayısal derslerin sıkıcı geçtiğini, 7 öğrenci ortaokulda sayısal derslerinin kötü olması nedeniyle dersleri anlamadığını, 11 öğrenci ise Güzel Sanatlar Liselerinde mesleki dersler dışında derslerin olmaması gerektiğini belirtmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki önerilere yer verilmiştir;

1. Öğrencilerin sayısal derslerdeki başarılarının arttırılması için, ders öğretmenleri dersleri öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine göre kolaydan zora doğru düzenlemeli, dersleri daha eğlenceli ve verimli hale getirebilmek için ise farklı etkinliklerle desteklemelidir.
2. Sayısal derslerin hayatın her alanında gerekli olduğu ve mesleki dersler kadar önemli olduğu öğrencilere kavratılmalıdır.
3. Okul öncesinde bilgilendirme yapılarak, sadece müzik dersleri odaklı bir düşüncenin önüne geçilmeli ve eğitim-öğretim yaşantılarının daha verimli bir şekilde yürütülmesi sağlanmalıdır.
4. Sayısal ders öğretmenleri öğretim sürecinde daha sabırlı, hoş görülü ve sevgi dolu bir yaklaşım içerisinde olmalıdır.
5. Sayısal derslerin önemi hakkındaki farkındalık düzeylerinin daha fazla arttırılması ve verimli ders çalışma yöntem ve teknikleriyle desteklenmesi başarıya giden yolda fayda sağlayacaktır.

Kaynaklar

- Abubakar, R. B. & Oguguo, O. D. (2011). Age and gender as predictors of academic achievement of college mathematics and science students. *Proceedings of the 2011 International Conference on Teaching, Learning and Change*, 736-742.
- Açıkgöz, K. Ü. (1996). *Etkili öğrenme ve öğretme*. İzmir: Kanyılmaz.
- Alptekin, S., Demirbaş, M. & Arıkan, N. (2009). 9. Sınıf öğrencilerinin fizik dersine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 1-10.
- Arknaç, G. (2009). *Meslek liselerinde matematik dersinde karşılaşılan sorunlar*. Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Baki, A. & Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21.
- Baykul, Y. (2000). *İlköğretimde matematik öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Berkant, H. G. & Tüzer, A. (2016). Sekizinci sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıkları ve sayısal ders başarılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *4. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi*, 27-30 Ekim, Antalya.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2015). *Karma yöntem araştırmaları tasarımı ve yürütülmesi*. (Dede, Y. & Demir, S. B., Çev.). (2. Baskı). Ankara: Anı.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative and mixed methods approaches*. California, CA: Sage.
- Genç, E., Batmaz, Ç. H., Coşkun, Z., Pala, R., Çınar, V. & Biçer, Y. S. (2013). *Güzel sanatlar ve spor lisesi spor bölümü öğrencilerinin sayısal derslere karşı tutumları*. *JASS*, 6 (3), 1163-1177.
- Jabor, M. K., Kungu, K., Machtmes, K., & Buntat, Y. (2011). The influence of age and gender on the students' achievement in mathematics. *IPEDR*, 5(2), 304-308
- MEB (2009). *Güzel Sanatlar Liseleri Yönetmeliği*. <http://www.resmigazete.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: A sourcebook*. Beverly Hills: Sage.
- Mumcu, H. Y., Mumcu, İ., & Aktaş, M. C. (2012). Meslek lisesi öğrencileri için matematik. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 180-195.

- Onwuegbuzie, A. J., & Leech, N. L. (2005). On becoming a pragmatist researcher: The importance of combining quantitative and qualitative research methodologies. *International Journal of Social Research Methodology: Theory & Practice*, 8(5), 375-387.
- Osborne, J., Simon, S. & Collins, S. (2012). Attitudes towards science: A review of the literature and its implications. *International Journal of Science Education*, 25 (9), 1049-1079.
- Sarı, M. (2014). Meslek yüksekokullarında okuyan öğrencilerin sayısal derslerdeki başarısını olumsuz yönde etkileyen nedenlerin öğrenci görüşlerinden yararlanarak incelenmesi (Akdeniz Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Örneği), *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 297-301.
- Şahin, İ. & Fındık, T. (2008). *Türkiye’de mesleki ve teknik eğitim: mevcut durum, sorunlar ve çözüm önerileri*. <https://www.researchgate.net/publication/328346447> sayfasından erişilmiştir.
- Teddlie, C., & Tashakkori, A. (2010). Overview of contemporary issues in mixed methods research. *Sage Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research*, 2, 1-44.
- Yazıcı, D. (2017). GSL öğrencilerinin alan dışı ders başarılarının incelenmesi (Nevit Kodallı GSL örneği), *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 282-299.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.